KOMISIJAS DELEĢĒTAIS LĒMUMS (ES) 2016/310

(2015. gada 26. novembris)

par Japānā spēkā esošā apdrošināšanas sabiedrību un pārapdrošināšanas sabiedrību maksātspējas regulējuma līdzvērtību regulējumam, kas izklāstīts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/138/EK

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Direktīvu 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (Maksātspēja II) ([1]) un jo īpaši tās 172. panta 4. punktu un 227. panta 5. punktu,

tā kā:

(1) Ar Direktīvu 2009/138/EK tiek izveidots uz riskiem balstīts maksātspējas regulējums attiecībā uz apdrošināšanas sabiedrībām un pārapdrošināšanas sabiedrībām Savienībā. Direktīvas 2009/138/EK piemērošana apdrošinātājiem un pārapdrošinātājiem Savienībā pilnā apmērā sāksies 2016. gada 1. janvārī.

(2) Saskaņā ar Direktīvas 2009/138/EK 311. pantu Komisija var pieņemt minētajā direktīvā paredzētos deleģētos aktus arī pirms tās piemērošanas sākuma.

(3) Direktīvas 2009/138/EK 172. pants attiecas uz tāda trešās valsts (vai tiesību sistēmas) maksātspējas regulējuma līdzvērtību, ko piemēro pārapdrošināšanas sabiedrībām, kurām galvenais birojs atrodas šādā trešā valstī. Apstiprinoša līdzvērtības noteikšana dod iespēju pārapdrošināšanas līgumu, kas noslēgts ar sabiedrību, kuras galvenais birojs atrodas šādā valstī (tiesību sistēmā), traktēt tāpat kā pārapdrošināšanas līgumu, kas noslēgts ar sabiedrību, kura ir licencēta saskaņā ar minēto direktīvu.

(4) Direktīvas 2009/138/EK 172. panta 4. punktā attiecībā uz trešām valstīm (vai tiesību sistēmām), kuru pārapdrošināšanas maksātspējas regulējums atbilst konkrētiem kritērijiem, ir paredzēta pagaidu līdzvērtības noteikšana uz konkrētu laikposmu. Noteiktā pagaidu līdzvērtība ir spēkā līdz 2020. gada 31. decembrim – ar iespēju to pagarināt ne vairāk kā par vienu gadu, kā noteikts 172. panta 5. punktā.

(5) Direktīvas 2009/138/EK 227. pants attiecas uz līdzvērtības noteikšanu tādiem trešo valstu apdrošinātājiem, kas ietilpst sabiedrību grupā, kuras galvenais birojs atrodas Savienībā. Apstiprinoša līdzvērtības noteikšana dod iespēju šādai grupai, kurai ir atļauts savas konsolidācijas grupas pārskatu vajadzībām izmantot atskaitīšanas un summēšanas metodi, grupas maksātspējas prasību un atbilstošā pašu kapitāla aprēķinā ņemt vērā kapitāla prasību un pieejamā [pašu] kapitāla aprēķinu saskaņā ar noteikumiem, kuri piemērojami tiesību sistēmā ārpus Savienības, un līdz ar to tai nav jāveic attiecīgs aprēķins saskaņā ar Direktīvu 2009/138/EK.

(6) Direktīvas 2009/138/EK 227. panta 5. punktā ir paredzēta provizoriskās līdzvērtības noteikšana uz konkrētu laikposmu attiecībā uz trešām valstīm (vai tiesību sistēmām), kuru apdrošināšanas maksātspējas regulējums atbilst konkrētiem kritērijiem. Noteiktā provizoriskā līdzvērtība ir spēkā 10 gadus, un ir iespējams to pagarināt.

(7) Lai novērtētu pagaidu līdzvērtību Direktīvas 2009/138/EK 172. panta 4. punkta izpratnē un provizorisko līdzvērtību Direktīvas 2009/138/EK 227. panta 5. punkta izpratnē, ir jāapsver vairāki kritēriji. Šie kritēriji ietver dažas kopīgas prasības, piemēram, attiecībā uz pastāvošo maksātspējas regulējumu, kā arī uzraudzības iestādes pilnvarām, resursiem un kompetenci. Abu līdzvērtības veidu pārējie kritēriji atšķiras, it īpaši kritēriji, kas attiecas uz konverģenci regulējuma pilnīgas līdzvērtības sasniegšanai, informācijas apmaiņu ar uzraudzības iestādēm un dienesta noslēpuma ievērošanu.

([1]) OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.

(8) Japānas maksātspējas regulējums ir izklāstīts Japānas Apdrošināšanas likumā (*Insurance Business Act*) un Apdrošināšanas rīkojumā (*Insurance Business Ordinance*), kuros jaunākie grozījumi izdarīti 2010. gadā. Attiecībā uz apdrošinātājiem pastāv vispusīgs licencēšanas regulējums. Lai Japānā varētu veikt komercdarbību pārapdrošināšanas jomā, ir nepieciešama nedzīvības apdrošināšanas licence. Pārvaldības, risku pārvaldības un informācijas atklāšanas standarti daļēji ir izklāstīti Japānas Finanšu pakalpojumu aģentūras (*JFSA*) uzraudzības pamatnostādnēs. Šīm uzraudzības pamatnostādnēm nav likuma spēka, tomēr to ievērošanu cieši uzrauga *JFSA*, kas ir pilnvarota piemērot korektīvus pasākumus, ja tā tos uzskata par piemērotiem.

(9) EAAPI 2015. gada martā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1094/2010 ([1]) 33. panta 2. punktu Komisiju konsultēja par Japānā pastāvošo regulēšanas un uzraudzības sistēmu attiecībā uz apdrošināšanas sabiedrībām un pārapdrošināšanas sabiedrībām. Pēc tam EAAPI Komisijai palīdzēja, sniedzot papildu informāciju saistībā ar Japānas apdrošināšanas nozares novērtēšanu saskaņā ar Direktīvas 2009/138/EK 227. panta 5. punktu. Komisijas novērtējums ir balstīts uz EAAPI sniegto informāciju.

(10) Japānā pastāv neatkarīga apdrošināšanas uzraudzības iestāde (*JFSA*), kurai ir pilnvaras un resursi, kas nepieciešami, lai veiktu savas funkcijas. *JFSA* 2013. gadā apdrošināšanas uzraudzību veica aptuveni 100 pilna laika darbinieku, un vairāki citi darbinieki bija pieejami no organizācijas citām struktūrvienībām. Izmeklēšanas pilnvaras aptver pārbaudes uz vietas, un iespējamās sankcijas ir administratīvie rīkojumi, kuros var paredzēt pat licences atsaukšanu un individuālas sankcijas. *JFSA* dokumentus var iesniegt arī prokuratūrai.

(11) Apdrošinātājiem un pārapdrošinātājiem ir jāiesniedz *JFSA* apjomīgi pārskatu materiāli, un *JFSA* ir plašas pilnvaras pārstrukturēt vai izbeigt tādu apdrošinātāju un pārapdrošinātāju darbību, kuri ir nonākuši grūtībās; šīs pilnvaras faktiski arī tika izmantotas, pēdējo desmitgažu laikā risinot vairāku lielās grūtībās nonākušu dzīvības apdrošinātāju problēmas.

(12) *JFSA* ir noslēgusi vairākas vienošanās par sadarbību ar citām uzraudzības iestādēm visā pasaulē. *JFSA* 2011. gadā parakstīja Starptautiskās Apdrošināšanas uzraudzības iestāžu apvienības daudzpusējo nodomu protokolu par informācijas apmaiņu starp apdrošināšanas uzraudzības iestādēm. Tā ir noslēgusi vairākus divpusējus vai daudzpusējus sadarbības līgumus ar citām uzraudzības iestādēm, tostarp ar vairākām uzraudzības iestādēm Savienībā.

(13) *JFSA* darbiniekiem tiek piemērotas stingras dienesta noslēpuma ievērošanas prasības. *JFSA* noteikumi un prakse pienācīgi aizsargā konfidenciālu informāciju, ko sniedz ārvalstu uzraudzības iestādes. Visiem esošajiem un bijušajiem *JFSA* darbiniekiem ir jāievēro konfidencialitāte attiecībā uz informāciju, ko viņi saņem, veicot savus pienākumus. Par neatļautu informācijas izpaušanu var uzlikt disciplinārsodu vai veikt kriminālizmeklēšanu un piemērot attiecīgu sodu. Informācija, kas saņemta no ārvalstu uzraudzības iestādēm un kas norādīta kā konfidenciāla, tiek atbilstoši apstrādāta un izmantota vienīgi nolūkā, kas saskaņots ar attiecīgo ārvalstu uzraudzības iestādi.

(14) Gan dzīvības, gan nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību aktīvi tiek novērtēti saskaņā ar Japānas vispārpieņemtajiem grāmatvedības principiem. Lielākā daļa aktīvu (bet ne visi aktīvi) tiek novērtēti patiesajā vērtībā. Konkrētos apstākļos dažas aktīvu klases (piemēram, obligācijas un aizdevumi) tiek novērtētas uzskaites vērtībā. Ja aktīvi tiek novērtēti sākotnējās izmaksās, lielākā daļa nerealizētās peļņas un zaudējumu tiek ņemta vērā, lai konstatētu pieejamo pašu kapitāla apjomu. Dzīvības un ilgtermiņa nedzīvības apdrošināšanas tehniskās rezerves tiek diskontētas. *JFSA* regulāri nosaka diskonta likmi, kas izmantojama tehnisko rezervju diskontēšanai. Sākot ar līguma noslēgšanas dienu, tehniskās rezerves var pārvērtēt vienīgi ar augstāku vērtību (tās nekad nenovērtē zemāk par vērtību, kas noteikta līguma noslēgšanas dienā). Tādējādi tirgus situācija un citas norises, kas izraisītu tehnisko rezervju samazinājumu (piemēram, procentu likmju pieaugums), netiek ņemtas vērā. Apdrošināšanas sabiedrībām katrā finanšu gadā ir jāveic arī nākotnes naudas plūsmu analīze tehnisko rezervju piemērotības kontekstā un vajadzības gadījumā ir jāizveido papildu rezerves.

(15) Gan dzīvības, gan nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību gadījumā uzraudzības iestādes var iejaukties, ja ir sasniegta kāda no trim robežvērtībām, kuras tiek noteiktas kā dažādu lielumu "maksātspējas rezerves koeficients" (MRK), kas izteikts kā divkāršas pašu kapitāla summas attiecība pret kapitāla prasībām, ko dēvē par "kopējo risku". "Kopējā riska" lielums ietver sākotnējās izvietošanas riskus, procentu likmju risku un tirgus riskus, operacionālo risku un katastrofu risku. Katastrofu riska un minimālās garantijas riska gadījumā var izmantot iekšējos modeļus. *JFSA* ir pilnvarota noteikt konkrētus korektīvus pasākumus, pat ja nav pārsniegta augstākā

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1094/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/79/EK (OV L 331, 15.12.2010., 48. lpp.).

robežvērtība, kas paredz uzraudzības iestāžu iejaukšanos (MRK pārsniedz 200 %), piemēram, pieprasot, lai apdrošinātāji veiktu pasākumus, kas palīdzētu uzlabot to rentabilitāti, kredītrisku, stabilitātes risku vai likviditātes risku. Ja MRK ir mazāks par 0 %, *JFSA* var pieprasīt pilnīgu vai daļēju komercdarbības pārtraukšanu.

(16) Uzņēmumu risku pārvaldības plāna ietvaros Japānas apdrošinātājiem ir pienākums riskus pārvaldīt individuāli un vispusīgi. Apdrošinātājiem ir pienākums pārvaldīt riskus pienācīgi, sistemātiski un vispusīgi. Tas ietver vērtēšanu, vai tiek risināti jautājumi attiecībā uz nozīmīgiem riskiem, kvantificēšanas standartu objektivitātes un atbilstības pārbaudi, kā arī turpmākās kapitāla pietiekamības vērtēšanu, ņemot vērā vidēja termiņa un ilgtermiņa komercdarbības stratēģiju un komercdarbības vidi. *JFSA* ir paredzējusi, ka apdrošinātāji paši veic savu risku un maksātspējas novērtējumu un par tā rezultātiem ziņo savai direktoru padomei.

(17) Japānas apdrošinātājiem ir likumisks pienākums iesniegt *JFSA* pusgada un gada ziņojumus par savu darbību. Turklāt katru gadu apdrošinātājiem ir jāsagatavo paskaidrojoši dokumenti un tie jāglabā plašai sabiedrībai pieejamā vietā savā galvenajā birojā.

(18) Japānas maksātspējas regulējums joprojām tiek pilnveidots. Maksātspējas prasības attiecībā uz sabiedrību grupām tika ieviestas 2010. gadā. Kopš EAAPI 2011. gadā sāka novērtēt Japānas uzraudzības sistēmas līdzvērtību Direktīvas 2009/138/EK 172. panta kontekstā, Japāna īsteno reformas, ar kurām ir paredzēts uzlabot tās maksātspējas regulējumu. 2011., 2012. un 2014. gadā tika sagatavoti vairāki ziņojumi un veiktas vairākas bilances pārbaudes uz vietas, balstoties uz ekonomistu vērtējumiem. Izskatīšanā esošie grozījumi ļauj uzskatīt, ka Japānas maksātspējas regulējuma turpmākā attīstība izraisīs lielāku konverģenci ar Direktīvu 2009/138/EK.

(19) Balstoties uz šo vērtējumu, Japānas apdrošināšanas un pārapdrošināšanas maksātspējas regulējums būtu jāuzskata par tādu, kas atbilst pagaidu līdzvērtības kritērijiem, kas izklāstīti Direktīvas 2009/138/EK 172. panta 4. punktā, un provizoriskās līdzvērtības kritērijiem, kas izklāstīti Direktīvas 2009/138/EK 227. panta 5. punktā.

(20) Pagaidu līdzvērtības laikposmam, ko nosaka ar šo lēmumu, saskaņā ar Direktīvas 2009/138/EK 172. panta 5. punktu būtu jābeidzas 2020. gada 31. decembrī.

(21) Provizoriskā līdzvērtība ar šo lēmumu būtu jānosaka uz 10 gadiem, kā paredzēts Direktīvas 2009/138/EK 227. panta 6. punktā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Japānā spēkā esošais maksātspējas regulējums, ko piemēro tādu pārapdrošināšanas sabiedrību darbībai, kurām galvenais birojs atrodas Japānā, un ko reglamentē Japānas Apdrošināšanas likums, ir uzskatāms par pagaidām līdzvērtīgu regulējumam, kas izklāstīts Direktīvas 2009/138/EK I sadaļā.

Pirmajā daļā minētā pagaidu līdzvērtība beidzas 2020. gada 31. decembrī.

2. pants

Japānā spēkā esošais maksātspējas regulējums, ko piemēro tādu sabiedrību darbībai apdrošināšanas jomā, kurām galvenais birojs atrodas Japānā, un ko reglamentē Japānas Apdrošināšanas likums, ir uzskatāms par provizoriski līdzvērtīgu regulējumam, kas izklāstīts Direktīvas 2009/138/EK I sadaļas VI nodaļā.

Pirmajā daļā minēto provizorisko līdzvērtību piešķir uz 10 gadiem no 2016. gada 1. janvāra.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2015. gada 26. novembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER